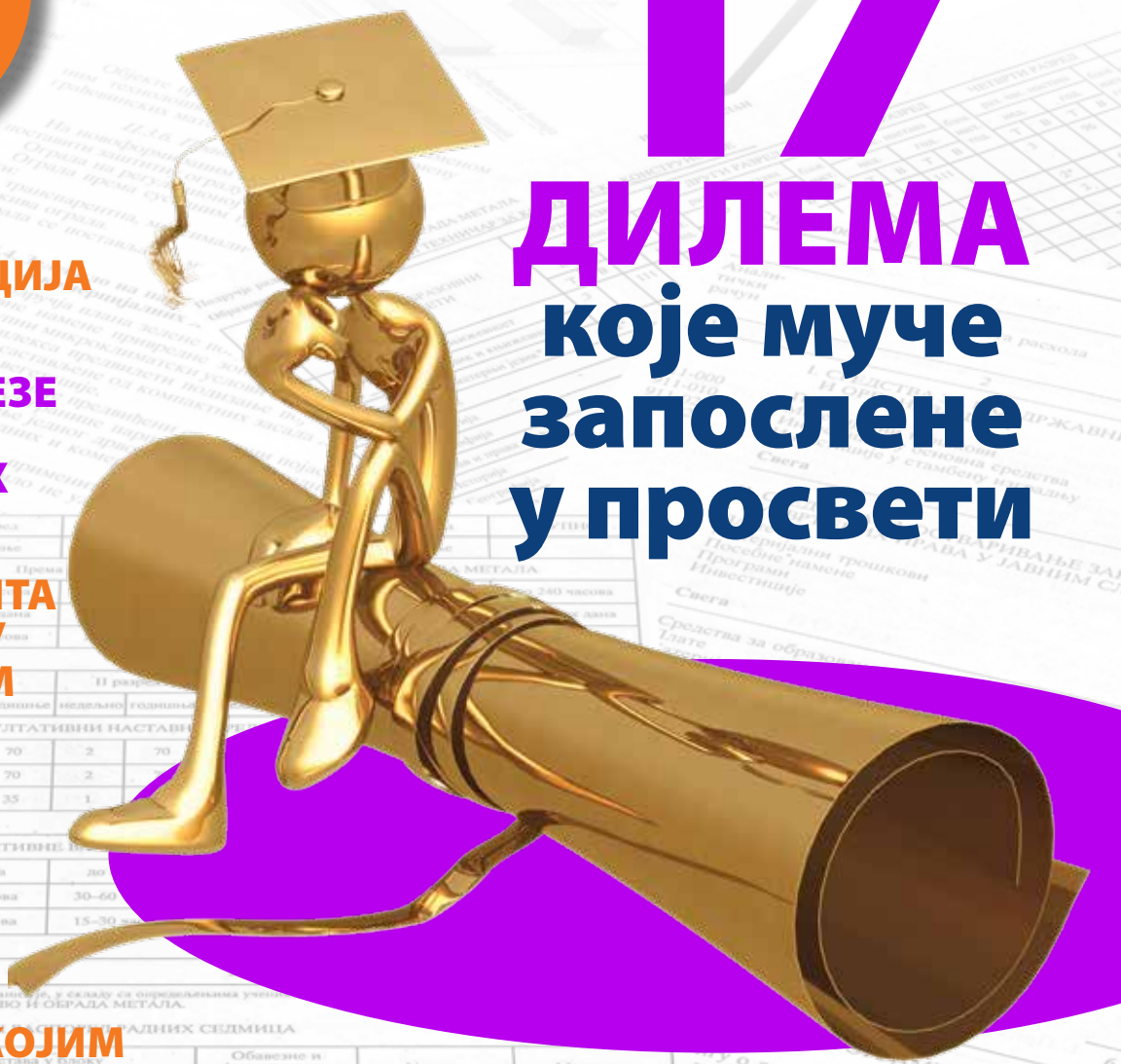
LEGEARTIS
ИНГ-ПРО
ПРОПИСИ У ПРАКСИ
Број 16 ● јануар 2014. ● www.legeartis.rs

ЕКСКЛУЗИВНО
Модели правних аката за област образовања

17 ДИЛЕМА које муче запослене у просвети

... ПЛУС

ДИСКРИМИНАЦИЈА НА РАДУ

ПРАВА И ОБАВЕЗЕ У ПРУЖАЊУ ЗДРАВСТВЕНИХ УСЛУГА

СУДСКА ЗАШТИТА ПРЕМА ЗАКОНУ О ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА

НОВИ МОДЕЛ АПЛИЦИРАЊА ЗА СРЕДСТВА ИЗ ЕВРОПСКИХ ФОНДОВА

ИНТЕРНИ АКТ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ ПОСЛОВИ ЈАВНИХ НАБАВКИ

Унакрсни поглед
Састављање плана јавних набавки за 2014. годину

Реч адвоката
Улога и значај медицинских вештака у судским поступцима

Европско право
Отварање преговора поглављима 23 и 24

Судски поступци
Шта доноси новоизгласани сет правосудних закона?

LEGE ARTIS

ИНГ-ПРО

Јасмина Селаковић-Папић, адвокат с дугогодишњим искуством у грађанским судским поступцима
„Пожељно је код судских вештака развити свест да је њихова обавеза – да налаз и мишљење израде у складу с правилима струке – уједно и њихово право да укажу суду, када нађу да је то случај, да вештачење треба поверити вештаку друге специјалности."

Јелена Гајић, координатор тима за радноправни положај у Удружењу судијских и тужилачких помоћника Србије
„Да ли је тим законом (Законом о судијама, односно Законом о јавном тужилаштву) уставноправно могуће мењати услове за избор лица која се по први пут бирају за судију, односно заменика јавног тужиоца?"

мр Жељко Албанезе, саветник за економска питања
„Закон није прецизирао које лице код наручиоца конкретно мора бити задужено да изради план набавки, већ је остављено сваком наручиоцу да сâм уреди своју унутрашњу организацију."

Бранислав Пејчић, шеф Одсека за међународну сарадњу у Министарству регионалног развоја и локалне самоуправе
„Заједничко за све будуће програме и пројекте у Србији, а који буду дефинисани ради реализације у финансијском периоду 2014–2020, јесу процедура кроз коју ће пројектни предлози пролазити и форма за аплицирање."

Биљана Антић, дипл. правник, просветни инспектор
„За директора основне школе не може да буде изабрано лице које нема одговарајуће образовање за наставника основне школе."

др Хајрија Мујовић-Зорнић, научни саветник Института друштвених наука у Београду и потпредседница Удружења правника СУПРАМ
„За уговор пацијента с лекаром од суштинске је важности однос поверења који се у случају грешке лекара потпуно доводи у питање."

Весна Николић, адвокат, експерткиња Делегације ЕК у Србији за област дискриминације
„Дискриминација постоји и онда када је учињена без намере и као таква може бити резултат стереотипа и предрасуда, а често и незнања."

Снежана Ћушић, дипл. правник
„Осим што прописује надлежност судова, ЗПД садржи и одредбе које се тичу самог судског поступка, тако што поједине институте поступка уређује другачије него основни процесни закони."

Преглед робе који се одређује приликом обављања ових поступака, свакако је у складу са ниским степеном ризика робе која се на овај начин отпрема или допрема. С друге стране, а с обзиром на то да се **евентуални пре**
само на гра
његовог
и једи
до
на важна по
се на брзину
процедура, бу-
тупак у суштини
на једном месту.
цедуре смањују
ловања.

Битно обележје овог поступка јесте и електронска комуникација носиоца одобрења и Управе царина, што учеснике у царинском поступку приморава да унапреде своје информатичке капацитете и
подразумева
ра уместо
ција (само током
на бази овог поступка
то је око 40.000 царинск
кларација мање него
било случај да овај
није примењен). Имајући
виду укупан број
сених царинских
ција,
у периоду од кад је овај поступак у примени, могу се констатовати знатне уштеде: у времену потребном за попуњавање декларација, средствима која се издвајају за куповину сетова тих декларација, у времену комуницирања са информационим системом царинске службе и др.

Поред наведених предности на страни корисника, поједностављеним поступком увоза и извоза робе на основу фактуре, Управа царина добија могућност рационалнијег коришћења људских ресурса, будући да се овај поступак (за разлику од редовног) суштински обавља само у једној организационој јединици.

Календар важења правних аката

У овој рубрици доносимо преглед прописа који током овог месеца ступају на снагу или важе (у целости или у делу), односно који одложено ступају на снагу или се примењују у целости или у делу:

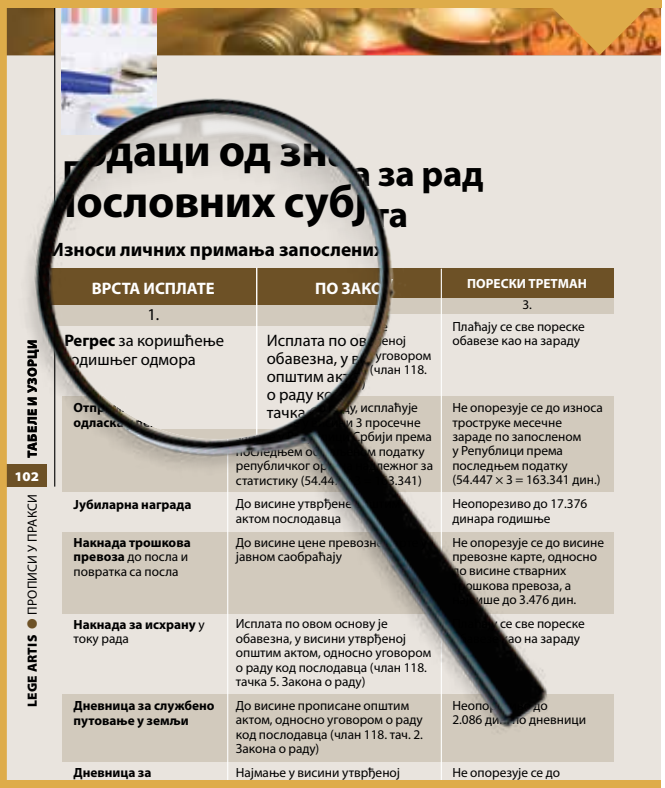
● Закон о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама, објављен у „Службеном гласнику РС”, бр. 119/2012 од 17. 12. 2012. године.
– примењује се од 31. марта 2013. године

● Закон о јавним набавкама, објављен у „Службеном гласнику РС”, бр. 124/2012 од 29. 12. 2012. године.
– примењује се од 1. априла 2013. године, осим одредби члана 78. овог закона које се примењују од 1. септембра 2013. године

● Уредба о изменама и допунама Уредбе о садржини, обрасцу и начину подношења јединствене пријаве на обавезно социјално осигурање, јединственим методолошким принципима и јединственом кодексу шифара за унос података у Јединствену базу Централног регистра обавезног социјалног осигурања, објављена у „Службеном гласнику РС”, бр. 124/2012 од 29. 12. 2012. године.
– одредбе чл. 2–5. ове уредбе примењују се од 1. априла 2013.

КАЛЕНДАРИ...
● ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА
● ВАЖЕЊА ПРАВНИХ АКАТА
● ДОГАЂАЈА

ЗНАЧАЈНИ ПОДАЦИ И КОРИСНИ МОДЕЛИ ПРАВНИХ АКАТА

Износи личних примања запослених

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКО	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.		3.
Регрес за коришћење годишњег одмора	Исплата по ов ој обавезна, у р уговором општим ак о раду ко тачка), исплаћује 3 просечне рбији према м податку ежног за 3.341)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Отпр одласка		Не опорезује се до износа троструке месечне зараде по запосленом у Републици према последњем податку (54.447 × 3 = 163.341 дин.)
Јубиларна награда	До висине утврђене актом послодавца	Неопорезиво до 17.376 динара годишње
Накнада трошкова превоза до посла и повратка са посла	До висине цене превозн јавном саобраћају	Не опорезује се до висине превозне карте, односно до висине стварних трошкова превоза, а највише до 3.476 дин.
Накнада за исхрану у току рада	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тачка 5. Закона о раду)	се све пореске као на зараду
Дневница за службено путовање у земљи	До висине прописане општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 2. Закона о раду)	Неопо до 2.086 дин по дневници
Дневница за	Најмање у висини утврђеној	Не опорезује се до

ПОСТАВИТЕ ПИТАЊЕ НАШЕМ АУТОРУ, НАСТОЈАЋЕМО ДА ОДГОВОРИМО НА СВАКО ОД ЊИХ

ВУК ПЕРОВИЋ
дипл. правник, специјалиста за корпоративно управљање
unakrsni.pogled@legeartis.rs

КОЈЕ ЛИЦЕ ИСПУЊАВА ФОРМАЛ ОВЕ ЗА ЈАВНОГ БЕЛЕЖНИКА?
За јавног бележника може бити именова пуњава следеће услове:
1) да је држављанин Републике Србије, послов и да има општу здравствену способност;
2) да има диплому правног факултета у Републици Ср да је положило правосудни испит и испит за јавног бел ника;
3) да има најмање пет година радног искуства у правној струци после положеног правосудног испита;
4) да је достојно јавног поверења за обављање послов јавног бележника (лице недостојно обављања послов је оно лице које је било осуђено за кривично дело прот правног саобраћаја, против службене дужности, као и друго кривично дело за које је запрећена казна од пет дина затвора или тежа казна, коме је одлуком надле органа престао статус јавног бележника, јавнобележни помоћника, јавнобележничког приправника или ад та, односно коме је због разрешења престала судиј јавнотужилачка функција, док не прође три године престанка статуса, односно функције, лице из чије шања се може основано закључити да делатност ја лежника неће обављати у складу са етичким кодек доноси Комора);
5) да говори, пише и чита српски језик, а на подру јединице локалне самоуправе где је у службеној језик мањине да познаје и језик те мањине;
6) да има или да може доказати да ће обезбед рајуће просторије и опрему за обављање делат бележника.

„Сл. гласник РС”, бр. 31/2011 99/2011 – др. закон).

Јавни бележник саста јавнобележничке ис на српском језику, ћ ће је ним писмом, а језик националне мањи јавнобележничке испра се састављају на српском језику или на језику и писму националне мањине. Овде је занимљиво истаћи и то да за кон јавном бележнику даје мо гућност да, на захтев странке, састави исправу и на страном језику ако има својство судског преводиоца за језик на којем саставља исправу и ако је исправа намењена за употребу у иностранству.

Посебно важна врста јавних исправа јесу јавнобележнички записи. Правни послови и изјаве који су сачињени у облику јавнобележничког записа, а које је израдио јавни бележник, имају исту доказну снагу као да су сачињени у суду или пред другим државним органом. У облику јавнобележничког записа сачињавају се, нарочито, уговори о имовинским односима или споразуми о деоби заједничке имовине супружника или ванбрачних

непосредно сазнао. Тако издата и оверена исправа има снагу јавне исправе односно извр- истинитост онога што се у њој потврђује или одређује (чл. 238. Закона о парничном поступку

ФИНАНСИЈСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ И ПЛАТНИ ПРОМЕТ

Табела 2: Пример пореске олакшице код уплате максималног неопорезивог износа

Уплата (РСД)	Порез (%)	Олакшица (РСД)	Годишња уштеда (РСД)
5.214	12%	625,68	7.508,16

износила је преко 16 милијарди динара. Просечан принос остварен на укупну имовину фондова, односно FONDex индекс је 12,62%. Корисника-чланова, има око 180.000, што представља 10,39% од укупног броја запослених у Србији или 2,48% укупне популације (подаци су преузети из Статистичког анекса НБС, децембар 2012). То је, нажалост, још увек релативно мали број. Приказ пословања ДПФ-а у 2012. години дат је у Табели 3.

Имовина ДПФ-а у потпуности је инвестирана у земљи. Највише је уложено у државне дужничке хартије од вредности, обвезнице (48,3%) и трезорске записе (21,3%), затим у орочене депозите (4,4%), акције (2,9%), корпоративне обвезнице (1,2%), непокретности (0,5%), док се на касто рачунима налазило 15,8% средстава. Потраживања су износила 5,7 начин инвестирања је у Дијаграму бр. 1.
структура имови-

Из фондова је у 2012. години на име приватних пензија, односно повлачења једнократних износа и програмираних исплата укупно исплаћено 751,65 милиона динара. **Средства се углавном чим корисник** а најчешће
у државн **ва**. Један **вара п** ратак перио**пензи** акумулирана од у случајевима су давац престао с риноса за запос су познати слу- и ПТТ-а.

Наиме, по Закону из 2006. године, члан фонда стиче право на повлачење средстава с навршене 53 године живота, као и могућност да сва средства повуче одједном или путем програмираних исплата, односно ануитета. Изменом Закона од 2011, **граница се помера на 58 година, с тим да је одједном могуће повући само 30% од средстава** акумулираних у ДПФ-у. Ово решење је
дужем
Ипак, то право
они који су уговор
закључили по Закону
Једно лице може би товремено члан више дова, а према свом нахо средства из једног фо може пребацити у неки д ги фонд.

Табела: Годишњи приказ пословања ДПФ-а у 2012. годин

	Број чланова	Имовина (у млн. РСД)	Принос 2)
Укупно н			,62%
Delta Genera стрије	179.823	16.011,3	12,73%
Delta Generali Index	41.739		12,99%
Raiffeisen Future	18.030	1.	10,96%

АУТОРСКИ ТЕКСТОВИ СА ОБИЉЕМ КОРИСНИХ ПРИМЕРА И СТРУЧНИХ ТУМАЧЕЊА

ВЛАДАН МИРКОВИЋ
главни и одговорни уредник
vladan.mirkovic@ingpro.rs

LEGEARTIS
ИНГ-ПРО
ПРОПИСИ У ПРАКСИ

ISSN 2334-6140

Година II, број 16
ЈАНУАР 2014.

Оснивач и издавач:
ИНГ-ПРО
Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:
Горан Грчић
Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:
Владан Мирковић

Сарадници:
др Хајрија Мујовић-Зорнић
мр Жељко Албанезе
Биљана Антић
Бранислав Пејчић
Весна Николић
Драгана Станковић-Николић
Јасмина Селаковић-Папић
Јелена Гајић
Снежана Ћушић

Уредник рубрика *Календар важења правних аката/Порески календар*:
Ана Фулетин

Лектор/коректор:
Радмила Савић

Организатор издања:
Оливера Бошковић

Дизајн и обликовање часописа:
Маја Кесер

Редакција:
Веле Нигринове 16а
11000 Београд
тел: +381 11 2836 820
факс: +381 11 2836 474
е-пошта: redakcija@legeartis.rs

Часопис излази електронски једанпут месечно (12 бројева у оквиру годишње претплате). Текстови достављени за објављивање се не враћају. Сви текстови који се објављују у Часопису подлежу редакцијско-техничкој обради, у складу са одговарајућим стандардима Часописа.

Замишљен по моделу конкретних питања и врло прецизних одговора, серијал текстова под називом *Дилеме* креће већ од јануарског издања у којем можете прочитати *17 дилема које муче запослене у установама образовања и васпитања* (стр. 24).

У сусрет финансијском оквиру 2014–2020. у којем предлагачи пројеката могу да конкуришу за средства Европске уније, од пресудног значаја за успех у обезбеђивању средстава ради финансирања пројеката јесте познавање нове процедуре и форме апликационог инструмента. Све о томе на стр. 56.

Први месец нове календарске године у знаку је израде плана јавних набавки који наручиоци по први пут састављају према новим прописима (стр. 8), а осим тога ту је и обавеза доношења интерног акта којим се уређују послови јавних набавки (стр. 18).

У овом броју говоримо и о: улози и значају медицинских вештака у судским поступцима, судској заштити према Закону о привредним друштвима, дискриминацији на раду, као и о правима и обавезама у пружању здравствених услуга.

Не пропустите наставак текста из претходног броја часописа у чијем су средишту пажње преговарачка поглавља 23 и 24, уз детаљно објашњење разлога и специфичности који су условили да се ова поглавља отварају као прва, а закључују као последња у преговарачком процесу са ЕУ.

Уз мноштво већ препознатљивих рубрика, у овом броју сазнајте и шта све доноси новоизгласани сет правосудних закона.

Уз најбоље жеље, позивамо вас да и у 2014. години будете уз LEGEARTIS!

Будимо на вези

Часопис *Lege Artis* отворен је за сва ваша питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и покуде. Можете их упутити ауторима текстова или на е-адресу редакције часописа **redakcija@legeartis.rs**
Пратите нас:
- **www.legeartis.rs**
- **www.propisi.net**
- **www.ingpro.rs**
- **www.facebook.com/IngProLegeArtis**

У овом броју...

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

8 Састављање плана јавних набавки за 2014. годину

БУЏЕТИ И ЈАВНЕ НАБАВКЕ

18 Нови правилник о садржини интерног акта као обавеза доношења за све наручиоце

ОБРАЗОВАЊЕ

24 17 дилема које муче запослене у установама образовања и васпитања

ЕВРОПСКО ПРАВО

32 Нови приступ преговорима – отварање преговора поглављима 23 и 24

РЕЧ АДВОКАТА

44 Улога и значај медицинских вештака у судским поступцима

ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊА

56 Нови модел аплицирања за средства из европских фондова у периоду 2014–2020.

СУДСКИ ПОСТУПЦИ

68 Судска заштита – решења Закона о привредним друштвима

78 Шта доноси новоизгласани сет правосудних закона?

РАДНИ ОДНОСИ И СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

84 Дискриминација на раду

ДРЖАВА И ДРУШТВО

96 Права и обавезе у пружању здравствених услуга

ТАБЕЛЕ И УЗОРЦИ

104 Подаци од значаја за рад пословних субјеката

Корисни модели правних аката

108 Пословник о раду школског одбора
118 Предлог за брже напредовање ученика основне школе
119 Решење којим се ученику одобрава завршетак школовања у року краћем од прописаног (средња школа)
120 Одлука о покретању васпитно-дисциплинског поступка

РУБРИКЕ

3 Међу ауторима у овом броју...
4 Из прве руке
5 Уводна реч
31 Преслишавање
43 Смешна страна адвокатуре
90 Преслишавање
92 Порески календар
103 *Legal English* (Енглески за правнике)

Састављање плана јавних набавки за 2014. годину

Наручиоци сада по први пут приступају изради плана јавних набавки по новим прописима, који су уједно прецизирали и детаљан садржај и форму овог плана. У тексту који следи говоримо и о оним набавкама на које се Закон о јавним набавкама не примењује, али које, такође, треба планирати у одговарајућој форми

Нови Закон о јавним набавкама („Сл. гласник РС”, бр. 124/12, у даљем тексту: Закон) почео је да се примењује 1. априла 2013. године, а у даљој његовој примени за сваког наручиоца јавних набавки предстоји важан корак – састављање плана јавних набавки за 2014. годину. У том послу, сви наручиоци који састављају своје планове треба да испоштују следеће прописе:
1) члан 51. Закона, и
2) чланове 3–5. Правилника о форми и садржини плана набавки и извештаја о извршењу плана набавки („Сл. гласник РС”, бр. 29/2013, у даљем тексту: Правилник).

Према томе, наручиоци сада први пут приступају изради плана јавних набавки по новим прописима, који су уједно прецизирали и детаљан садржај и форму плана. Ово је уједно и **битна новина у спровођењу јавних набавки** у Републици Србији, с обзиром на то да претходно важећи прописи нису регулисали садржај плана јавних набавки, па ћемо сада имати **унифициране форме планова** који ће, јединственим програмом Управе за јавне набавке, моћи да се евидентирају и прате. Друго, **наручиоци треба да имају у виду своје битне законске обавезе у вези с планом**, и то:
1) наручилац је дужан да до 31. јануара 2014. године донесе план набавки за 2014. годину, и
2) наручилац је дужан да план набавке у електронском облику достави Управи за јавне набавке и Државној ревизорској институцији у року од десет дана од дана доношења.

Уз све ово, можемо поновити оно што је и до сада било познато – план набавки је обавезан документ за све наручиоце јавних набавки, јер по Закону **поступак јавне набавке може да се покрене само ако је набавка планирана**.

У овом тексту, „наручилац” је обвезник планирања, дакле, онај који спроводи јавне набавке, а по дефиницији из члана 3. Закона, то су корисници буџетских средстава и правна лица која обављају делатности које су у општем интересу, а која се више од 50% финансирају из средстава наручиоца, или код којих надзор над радом врши наручилац, или код којих више од половине чланова органа управљања чине представници наручиоца, као и јавна предузећа.

Припремне активности за израду плана

Несумњиво је да наручиоци већ имају искуство у сачињавању планова јавних набавки, па ћемо указати на **нове моменте** које у том послу доноси нови Закон.
1) Закон није прецизирао које лице код наручиоца конкретно мора бити задужено да изради план набавки. Дакле, **остављено је сваком наручиоцу да сâм уреди своју унутрашњу организацију**, па самим тим и да одреди које лице ће обављати поменуте послове. Према дефиницији из члана 3. ст. 1. тач. 8) Закона, послови јавних набавки су, између осталог, и планирање јавне набавке, а према тачки 9) истог члана, лице запослено на пословима

Јавна набавка мора бити планирана.

а које нису садржане у обавезном садржају плана.

Елементи плана набавки на које се Закон не примењује

Као што смо већ истакли, према члану 39. ст. 2. Закона, на набавке истоврсних добара, услуга или радова чија је укупна процењена вредност на годишњем нивоу нижа од 400.000 динара, наручиоци нису обавезни да примењују одредбе Закона. И друго, члан 7. Закона такође је навео набавке на које се Закон не примењује, али не због њихове вредности него због саме врсте тих набавки. Ради се о ширем списку разних набавки, које планери треба да имају у виду.

План набавки на које се Закон не примењује има садржај као план јавних набавки, али прилагођен овој категоризацији. Ставке овог плана су:

- редни број,
- предмет набавке,
- износ планираних средстава за набавку,
- подаци о апропријацији у буџету, односно финансијском плану за плаћање,
- процењена вредност набавке,
- навођење члана, става и тачке Закона на основу које је конкретна набавка изузета од примене Закона,
- оквирни датум покретања поступка, закључења уговора и извршења уговора,
- разлог и оправданост појединачне набавке,
- начин утврђивања процењене вредности,
- други подаци и напомене који су од значаја за процес планирања набавки.

Као што се види, структура плана ових набавки поједностављена је јер је овде реч о „обичним" набавкама које спроводи набавна служба, међутим, ипак се и за ове набавке траже одређена појашњења.

Желимо да скренемо пажњу на један важан детаљ у вези с набавком ових позиција изван дејства Закона. Наиме, за набавке вредности испод 400.000 динара није потребно спроводити поступак јавне набавке по Закону. Без обзира на то, поједине одредбе Закона, међутим, од значаја су и за спровођење таквих набавки. Ради се о свим оним одредбама Закона које се тичу спречавања сукоба интереса и начела обезбеђивања конкуренције, као и о одредби члана 3. ст. 1. тач. 28) Закона, којом је одређено шта представља упоредиву тржишну цену. Наиме, чланом 39. ст. 3. поменутог закона прописано је да када наручилац спроводи набавке истоврсних добара, услуга или радова чија је укупна процењена вредност на годишњем нивоу нижа од 400.000,00 динара, тада такве набавке спроводи водећи рачуна о томе да спречи постојање сукоба интереса, обезбеди конкуренцију и уговори цену која неће бити већа од упоредиве тржишне цене.

Остале одредбе у вези с планом

У вези с планом набавки, наручиоци треба да имају у виду и следеће одредбе:

1) План набавки доставља се Управи за јавне набавке и Државној ревизорској институцији у електронској форми, коришћењем електронског система за израду и достављање плана набавки и извештаја о извршењу плана набавки (апликативни софтвер) који ће бити израђен од стране Управе за јавне набавке. Апликативни софтвер за израду плана набавки и пратеће корисничко упутство биће доступни на интернет страници Управе за јавне набавке;

2) План набавки потписује одговорно лице наручиоца;

3) Закон не дефинише посебно ко доноси план, па то може бити орган који је за конкретног наручиоца и до сада то чинио;

4) Треба имати у виду одредбу члана 169. ст. 2. тач. 5) Закона, у којој се каже да ће се новчаном казном од 200.000 до 1.500.000 динара казнити за прекршај наручилац, ако не донесе план набавки, не достави план набавки или ако не поштује правила о сачињавању плана набавки (члан 51. Закона).

ИНВЕСТИРАЈТЕ У ВАШЕ ПОСЛОВАЊЕ!

Претплатом на Инг-Про Јавне набавке све врсте јавних набавки које су значајне за ваше пословање, а објављене су на Порталу јавних набавки, можете добијати на вашу е-пошту путем мејл сервиса.

Уз велики број различитих претрага, лако ћете пронаћи оно што вас интересује, уштедети време и новац, повећати продуктивност.

Нови правилник о садржини интерног акта као обавеза доношења за све наручиоце

У сусрет новом правилнику о садржини интерног акта којим се уређују послови јавних набавки, а који је уредила Управа за јавне набавке, установљава се једна нова обавеза на страни свих наручилаца у Републици Србији да донесу свој интерни акт у року од три месеца од дана ступања на снагу општег интерног акта који ћемо у овом тексту обрадити

Нови Закон о јавним набавкама (објављен у „Сл. гласнику РС", бр. 124/12 од 29. 12. 2012, у даљем тексту: Закон), који је ступио на снагу 6. јануара 2013. године, а почео да се примењује 1. априла 2013, у члану 22. дефинисао је правне основе за доношење како општег интерног акта за све наручиоце, тако и доношење појединачних аката сваког наручиоца понаособ који мора бити усаглашен са општим.

Општи интерни акт (у даљем тексту: Правилник) који је донела Управа за јавне набавке, објављен је у „Службеном гласнику Републике Србије", бр. 106/2013 од 5. децембра 2013. године и ступио је на снагу осам дана касније. Прелазним и завршним одредбама Закона предвиђено је да ће овај подзаконски акт бити донет у року од девет месеци од дана ступања на снагу самог Закона, а како је тај рок истекао тачно шестог октобра прошле године, наручиоци су подзаконски акт добили са закашњењем од готово два месеца.

Правилником се прописује садржина интерног акта којим се уређују послови јавних набавки. У пракси су **уочене грешке у тумачењу послова јавних набавки**, па се често погрешно мисли само на процедуру, односно конкретан поступак јавних набавки. Послове јавних набавки треба схватити знатно шире имајући у виду превасходно законску дефиницију појма послова јавних набавки.

У члану 3. ст. 1. тач. 8) Закона, **под пословима јавних набавки подразумева се** планирање јавних набавки, спровођење поступака јавних набавки укључујући, између осталог, и учешће и рад у комисијама за јавну набавку, израду аката у поступку јавне набавке, израду уговора о јавној набавци, праћење и извршење јавне набавке, као и сви други послови који су повезани с поступком јавне набавке.

Интерним актом **посебно се уређује сâм начин планирања набавки**, што значи да се интерним актом морају установити критеријуми за планирање, односно критеријум по ком ће одређени захтев бити усвојен (одобрен), те ће се на основу тога наћи у плану набавки наручиоца. У пракси се догађа да више организационих делова наручиоца који послују у саставу истог наручиоца упути захтев за одређен предмет јавне набавке, али да служба за израду плана нема довољно расположивих финансијских средстава по свим примљеним захтевима. У том случају, ова служба се по унапред утврђеним критеријумима мора определити за неке од добијених захтева, те сходно наведеном извршити планирање наведених потреба. Унапред прописани критеријуми, који ће превасходно бити дефинисани у интересу задовољења основних потреба наручиоца и омогућити несметано спровођење

Интерним актом посебно се уређује сâм начин планирања набавки.

која ће бити самостална и независна у свом деловању. Према интерном акту, деловање службе за контролу односи се на контролу планираног, спроведеног и извршеног.

У посебној одредби Правилника **прописано је да и они наручиоци који нису „велики"**, односно чија укупна вредност јавних набавки на годишњем нивоу не прелази милијарду динара, **својим интерним актом уређују контролу** јавних набавки, а могу и да организују посебну службу за контролу послова јавних набавки. Дакле, као што примећујемо, иако сâм Закон такву обавезу није прописао, она је, ипак, предвиђена општим интерним актом, имајући у виду да ефекти посебне службе за контролу, која буде образована у саставу наручиоца, могу само позитивно утицати на законито и ефикасно спровођење послова јавних набавки.

На овом месту поставља се питање чиме би се бавили интерни контролори и **шта је предмет њихове контроле**:

- поступак планирања;
- целисходност планираног;
- критеријуми за одређивање техничке спецификације;
- начин испитивања тржишта;
- оправданост додатних услова за учествовање (кадровских, техничких, пословних или финансијских);
- извршење уговора, стање залиха, начин употребе и начин коришћења набављеног.

Контрола може бити редовна и ванредна. Редовна контрола послова јавних набавки спроводи се у складу с донетим годишњим планом контроле, а годишњи план контроле се доноси на почетку сваке буџетске године и њега усваја и потписује одговорно лице наручиоца. Контрола се може вршити у току и након планирања, спровођења и извршења уговора о јавној набавци. Наручиоци ће интерним актом ова питања ближе уредити у складу са специфичностима свога пословања. Након окончања поступка контроле, наручилац мора уредити и начин и рок за израду извештаја о спроведеним контролама, као и извештај о годишњем раду службе за контролу. Извештај службе за контролу мора бити снабдевен и препорукама за унапређење послова набавки. Препоруке се односе на унапређење послова набавки, побољшање положаја запослених који обављају послове набавки, побољшавање њихове професионализације кроз омогућавање похађања семинара и других обука, спречавање ризика корупције, предузимање мера на основу резултата извршене контроле и сл. Пре доношења извештаја, служба за контролу сачињава **нацрт извештаја који доставља на изјашњење** организационој јединици или лицу код којег је извршена контрола. На нацрт извештаја служба или лице код које је извршена контрола може уложити **писани приговор** у року од 8 дана. У наредном року од 8 дана служба сачињава коначни извештај о извршеној контроли. Извештај се доставља руководиоцу наручиоца и органу који врши надзор над пословањем наручиоца.

Уместо закључка

За обавезу доношења интерног акта за наручиоце постављен је рок од три месеца од дана доношења Правилника којим се уређују послови јавних набавки. Нова буџетска година од јануара 2014. биће обележена новим актима код наручилаца, као и новим видовима надзора и контроле над пословима јавних набавки.

Здруженим снагама то би требало да допринесе борби против корупције, као и у отклањању узрока корупције у најранијој фази, да побољша ефекте уштеде буџетских средстава путем спровођења контролисаних законских процедура, као и да побољша положај и професионализам државних службеника који спроводе поступке јавних набавки.

17 дилема које муче запослене у установама образовања и васпитања

Док читамо одредбе законских прописа, често нам се учини да су животне ситуације у потпуности регулисане. Ипак, у поступку примене закона схватимо да су његове одредбе недовољно јасне, недоречене, те да се појављују бројне дилеме и питања на која нема одговора

Овим текстом покушали смо да делимично одговоримо на нека од питања која се најчешће постављају у пракси у предшколским установама, основним и средњим школама у поступку примене закона из области образовања и васпитања.

ЧЛАНСТВО У ОРГАНУ УПРАВЉАЊА

#1 Може ли члан школског/управног одбора да буде изабран за помоћника директора?

Чланом 65. ст. 3. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС”, бр. 72/2009, 52/2011 и 55/2013, у даљем тексту: Закон) прописано је да помоћник директора организује педагошки рад установе, руководи њоме и одговоран је за њу, да координира рад стручних актива и других стручних органа установе и обавља друге послове у складу са статутом установе.

Запослени наставник, васпитач и стручни сарадник који је распоређен на послове помоћника директора учествује у руковођењу радом установе, односно обавља послове који су неспојиви са обављањем послова у органу управљања, па сагласно наведеном ово лице **не може да буде помоћник директора** и члан органа управљања (школског/управног одбора).

#2 Може ли за члана школског одбора из реда запослених да буде изабран наставник који је запослен у тој школи, а чије је дете ученик исте школе?

Одредбама члана 54. ст. 3. Закона прописано је да орган управљања установе чине по три представника запослених, родитеља и јединице локалне самоуправе.

У ставу 11. тач. 2) истог члана, између осталог, прописано је да за члана органа управљања не може да буде предложено ни именовано лице које би могло да заступа интересе више структура.

На основу наведеног, запослени у школи који је на предлог наставничког већа именован за члана школског одбора из реда запослених, а истовремено је и родитељ ученика који је уписан у исту школу, **не може да буде члан школског одбора**, јер заступа интересе две структуре: запослених и родитеља. Наведено је услов за разрешење, према члану 55. ст. 3. тач. 5) Закона.

#3 Може ли приправник из реда запослених (наставник, васпитач и стручни сарадник) да буде изабран за члана органа управљања?

Чланом 123. ст. 1. Закона прописано је да је приправник лице које први пут у том својству заснива радни однос у установи, на одређено или

број решења о поништењу испита по приговору ученика и формирање нове комисије, оцена добијена на испиту, утврђен општи успех, као и деловодни број записника о полагању испита по жалби.

На основу података унетих у образац матичне књиге, односно унутрашњи лист за сваког ученика, школа ученику издаје сведочанство, односно ђачку књижицу.

Такође, и у дневнику образовно-васпитног рада у основној школи за други циклус основног образовања и васпитања (од петог до осмог разреда), односно у књизи евиденције о образовно-васпитном раду у средњој школи, у поглављу „Оцене ученика по предметима", у рубрици „Напомена", евидентира се податак за конкретног ученика, да је полагао испит по жалби, с назнаком из ког предмета, бројчана оцена добијена на испиту, деловодни број записника о полагању испита. При том је без значаја да ли је оцена добијена на испиту по жалби иста или се разликује од закључне оцене из предмета на крају другог полугодишта.

#17 Да ли ванредни ученик средње школе може да се упише у наредни разред у току школске године (у јануару месецу)?

Закон о средњем образовању и васпитању („Сл. гласник РС", бр. 55/2013), у члану 41, између осталог, прописује да редован и ванредан ученик имају право да се упишу у одговарајући разред најкасније до 31. августа, а да изузетно редован ученик средњег образовања и васпитања који није положио поправни испит може да заврши започети разред у истој школи наредне школске године у својству ванредног ученика, поновним полагањем неположеног испита. Када заврши разред, такав ванредни ученик има право да се у истој школској години упише у наредни разред, у истом својству. Овај изузетак од правила, прописан је и Законом у члану 108. ст. 8.

Напомињемо да се поменуте одредбе члана 108. ст. 8. Закона и члана 41. ст. 3. Закона о средњем образовању и васпитању односе само на редовне ученике, односно да се не односе на ванредног ученика.

Према одредбама члана 36. ст. 7. Закона о средњем образовању и васпитању, школа у току године врши упис кандидата ради стицања специјалистичког, односно мајсторског образовања, стручне оспособљености, преквалификације, доквалификације и обуке.

Сходно наведеном, у конкретној ситуацији, **ванредни ученик не може да се упише у наредни разред у току школске године, односно у јануару месецу**, изузев у случају када се врши упис кандидата ради преквалификације, доквалификације, обуке, стицања специјалистичког и мајсторског образовања и стручног оспособљавања.

Прослушавање...

Шта су то релативна права?

Реч је о субјективним правима чији је титулар овлашћен да од другог лица (дужника) захтева одређено понашање, предају неке ствари, исплату суме новца, неко чињење или нечињење, односно трпљење.

Шта означава латински израз *exceptio male conducti processus*?

Реч је о приговору несавесног вођења спора који умешач може истаћи према странци која је својом грубом непажњом изгубила спор.

Нови приступ преговорима – отварање преговора поглављима 23 и 24

У наставку текста из претходног броја часописа у средишту пажње налазе се преговарачка поглавља 23 и 24, уз детаљно објашњење разлога и специфичности који су условили да се ова поглавља отварају као прва, а закључују као последња, током преговарачког процеса државе кандидата са Европском унијом

На искуству досадашњих проширења Европска унија је закључила да је велики значај преговарачких поглавља која се односе на правосуђе и основна права, као и на правду, слободу и безбедност, те да је потребно да будуће државе чланице буду спремне да постану део заједничког система ЕУ. То је пре свега неопходно ради остваривања унутрашње сигурности у ЕУ, али је значајно и за грађане држава које приступају.

У проширењима која су била 2004. и 2007. године, пријемом држава источне и централне Европе у ЕУ, ова питања су се преговарала у једном поглављу које је носило назив *Правосуђе и унутрашњи послови*. Тек је **у току преговора са Хрватском ова област подељена на две целине** и тачно су дефинисана питања која се разматрају по одређеним поглављима.

У Стратегији проширења за 2012. годину утврђено је да је потребно да се будућим државама кандидатима, које се налазе у процесу приступних преговора, остави довољно времена да покажу степен примене правних тековина, али и стандарда у овим областима. Овај нови приступ види се на примеру Црне Горе с којом се након отпочињања преговора најпре разговара на тему преговарачких поглавља *23 – Правосуђе и основна права* и *24 – Правда, слобода и безбедност*. Прецизније, процес аналитичког прегледа законодавства отпочиње управо с представљањем правних тековина у овим областима. Такође, **одређено је и да се процес усклађивања и примене прописа у овим областима прати током целог преговарачког процеса и да је могуће застати с преговорима у другим поглављима**, уколико држава није остварила задовољавајући напредак у ова два поглавља. Осим што се отварају прва, очекује се да она буду закључена тек на крају, како би се све време пратио ток преговора.

Посебан приступ за поглавља 23 и 24 огледа се и у чињеници да у првој фази процеса аналитичког прегледа законодавства у експланаторном делу, иако није уобичајено, учествују и представници држава чланица као посматрачи. То све указује на то да су ова питања под сталном контролом свих актера и институција у процесу преговарања.

Поглавље 23 – Реформа правосуђа и Поглавље 24 – Правда, слобода и безбедност

Европска унија је у фокус преговарачког процеса ставила поглавља која се односе на правосуђе и основна права и правду, слободу и безбедност будући да су то питања и области које су грађанима и најважније. Суштина свих правних аката и планских докумената јесте управо владавина права. Она се обезбеђује тако што се поштују темељне вредности на којима је Европска унија формирана. Стога је **важно**

и о којима сада преговара Црна Гора. Србија ће формирати преговарачки тим на чијем ће челу бити особа која ће водити преговоре на техничком нивоу, а преговарачки тим биће задужен за сва преговарачка поглавља, уз поделу посла која ће бити прецизно дефинисана.

Мисија Србије при ЕУ у Бриселу има посебно место у комуникацији између Београда и Брисела на техничком, али и политичком нивоу. Својим радом, мисија у значајној мери може да олакша посао преговарачком тиму, како системским праћењем развоја правних тековина, тако и праћењем расправа које се у Бриселу воде у вези с приступним преговорима.

Канцеларија за европске интеграције као координатор европских интеграција, свакако, има значајну улогу у преговарачком процесу, али ће тежиште посла бити на самим преговарачима и радним групама које ће водити овај процес, а пре свега припремајући преговарачке позиције и обављајући сву комуникацију с другом страном.

Предвиђено је **да се преговори отворе првим састанком Међувладине конференције** коју чине представници влада држава чланица ЕУ и представници Владе Србије. То је **највише тело на ком се обично потврђују све одлуке**. Потребно је нагласити да ће се све одлуке о отварању и затварању појединих преговарачких поглавља доносити и потврђивати на међувладиним конференцијама, те је потребно навести да ће Србију на тим састанцима представљати висока државна делегација.

Смешна страна адвокатуре

Доктор, архитекта и адвокат ручају у башти ресторана једног престижног голф клуба када се међу њима разговор изненада поведе о њиховим псима, који су по свему судећи били врло необични. Тако они одлуче да се опкладе чији је пас најпаметнији.

Доктор је понудио да први представи свог пса, па га је са оближњег паркинга позвао речима: „Хипократе, место!"

Хипократ је утрчао у башту ресторана и доктор му је наредио да покаже оно што зна. Хипократ је отрчао до игралишта за голф, неко време је тамо копао по земљи, а затим је ископао већи број костију. Довукао је кости до баште ресторана и спојио их у јасно дефинисан људски скелет. Доктор је помиловао Хипократа по глави награђујући га колачићем за уложен труд.

Архитекта није био нарочито задивљен, па је зато позвао свог пса: „Микеланђело, место!"

Микеланђело је дотрчао, а његов власник му је наредио да покаже своју вештину. Истога часа пас је људске кости зубима преобликовао у шљунак спајајући ове делиће у минијатурну верзију Тај Махала. И архитекта је потапшао свог пса наградивши га колачићем.

Немо посматрајући наступе претходна два пса, адвокат је убрзо позвао свог љубимца: „Наказо, место!"

Наказа је дошао у башту и адвокат му је наредио да покаже своју вештину. Пас је истога часа напао друга два пса, украо им је колачиће, организовао је лицитацију на којој је другим члановима голф клуба за провизију понудио реплику Тај Махала, а онда је отишао да игра голф."

Улога и значај медицинских вештака у судским поступцима

Судско-медицинска вештачења представљају веома сложен део судског поступка у ком је потребна пуна сарадња свих учесника како би материјална истина и правична судска одлука „угледале светлост дана". Пракса нам говори да се ретко користе све расположиве законске могућности, као и да вештаци медицинске струке недовољно користе дату ширину свог поља деловања

Уоба актуелна Закона о парничном поступку, како у оном из 2004. године (са изменама и допунама из 2009), тако и у овом из 2011. („Сл. гласник РС", бр. 72/2011), законодавац је доказно средство вештачењем предвидео за оне ситуације када је за утврђивање или разјашњење неке чињенице потребно стручно знање којим суд не располаже.

Одмах указујемо на чињеницу да **законодавац није узео у обзир да су**, у највећем броју случајева, **и саме странке у поступку**, такође, **без стручног знања које је потребно за утврђивање и разјашњење чињенице која је предмет доказивања**. Поменута околност веома је важна за правилно и потпуно сагледавање положаја и значаја вештака у поступку, с обзиром на то да је, начелом диспозиције, странкама поверена стратегија пута ка материјалној истини, при чему одговорност за доношење правичне одлуке и даље остаје на суду.

У наведеном односу процесних учесника и њихових процесних овлашћења и одговорности, комплексност судског вештачења, па тако и судско-медицинског, испољава се као веома сложен део поступка у ком је потребна пуна сарадња свих учесника не би ли тако материјална истина и правична судска одлука „угледале светлост дана".

Вештаци – законска регулатива

Законом о судским вештацима („Сл. гласник РС", бр. 44/2010, у даљем тексту: Закон), чијим је ступањем на снагу престао да важи претходни Закон о условима за обављање послова вештачења („Сл. гласник СРС", бр. 16/87 и 17/87), уређени су услови за обављање вештачења, поступак именовања и разрешења (када су вештаци физичка лица), односно уписа и брисања (када је реч о правним лицима која обављају послове вештачења), као и права и обавезе лица која обављају вештачење.

Одредба члана 1. Закона терминолошки имплицира да је њиме регулисано поступање вештака у судским и другим поступцима, што, међутим, није тачно. Наиме, овај пропис заправо дефинише услове уписа вештака у Регистар судских вештака при министарству надлежном за послове правосуђа.

Према одредби члана 2. Закона послови вештачења представљају стручне активности чијим се обављањем, уз коришћење научних, техничких и других достигнућа, пружају суду или другом органу који води поступак потребна стручна знања која се користе приликом утврђивања, оцене или разјашњења правно релевантних чињеница.

Закон је изазвао велики број примедаба стручне јавности, међу којима и примедбе у односу на законске одредбе чланова 8–10. које регулишу питање ко може обављати посао судског вештака.

Наиме, наведеним одредбама прописано је да вештачења

захтев, ослободити дужности вештачења из разлога из којих сведок може да ускрати сведочење или одговор на поједино питање, као и да суд може вештака, на његов захтев, да ослободи дужности вештачења и из других оправданих разлога, а то ослобођење од дужности вештачења може да тражи и овлашћено лице органа или организације у којој је вештак запослен. Осим тога, одредбама ЗПП-а (члан 266) прописано је да вештак може да буде искључен или изузет из истих разлога као и судија или судија поротник, а за вештака може да се одреди лице које је раније било саслушано као сведок. Према законским одредбама, странка је дужна да поднесе захтев за изузеће вештака кад сазна да постоји разлог за изузеће, а најкасније пре почетка извођења доказа вештачењем. У свом захтеву за изузеће вештака, странка је дужна да наведе околности на којима заснива свој захтев. О захтеву за искључење и изузеће вештака одлучује суд. Замољени суд одлучује о изузећу ако спроводи извођење доказа вештачењем. Против решења којим се усваја захтев за изузеће вештака није дозвољена жалба, а против решења којим се захтев одбија није дозвољена посебна жалба. Ако је странка сазнала за разлог за искључење или изузеће вештака после извршеног вештачења и приговара вештачењу из тог разлога, суд ће поступити као да је захтев за искључење или изузеће поднет пре извршеног вештачења.

Терет доказивања и платежна моћ странака

У пракси се недовољно води рачуна о проблему платежне (не)моћи странака која индиректно може утицати на исход судских поступака и самим тим и на профилисање судске праксе по одређеним питањима.

Наиме, када се има у виду да су изузетно ретке прилике када награда за рад судског вештака износи мање од 10.000 дин., а у новије време никад испод 8.000 динара, те да истовремено у неким предметима те награде иду и до више стотина хиљада динара, зависно од сложености самог вештачења, па и од тога да ли вештачи један вештак или комисија вештака, **јасно је да су могућности странака да се за материјалну истину изборе финансирањем новог вештачења** (преко другог вештака) **или тзв. супер вештачењем** (код ситуација када не дође до усаглашавања различитих мишљења вештака) **сведене на минимум**.

Ова околност доводи до тога да странке одустану од нових вештачења или чак и од допуне првобитног налаза, а нерет-ко и од постављеног тужбеног захтева. При том, такав став парничних странака поспешује свеприсутно уверење да вештак једном дато мишљење не мења, као и да се суд увек „заклања" иза мишљења вештака. Овако уврежено, мишљење, па макар у њему било и предрасуда, може се разбити само одговарајућом реакцијом судских вештака и судова, који ће, сваки са своје стране, допринети да се спрече нестручна, олако и без упоришта у ставовима струке и науке дата мишљења у поступцима вештачења.

И не само то, на свим учесницима у поступку лежи одговорност да с појачаном пажњом приступе сваки свом делу посла, уз претходно упознавање са сопственим обавезама и овлашћењима у поступку, али и с правима.

Уместо закључка

У односу процесних учесника и њихових процесних овлашћења и одговорности, судско-медицинска вештачења показују се као веома сложен део поступка у ком је потребна пуна сарадња свих учесника како би материјална истина и правична судска одлука „угледале светлост дана".

Само високо професионалним и етичким односом правних и медицинских посленика силе привлачења између медицине и права у судским поступцима могу омогућити да тај додир постане сусрет струка, а не њихов судар.

Стога је веома важно да сви учесници у поступку, с пуном свешћу о сопственој одговорности за успех тог сусрета, приступе овој узајамности и тиме поспеше долазак до истине и правичности. У супротном, лепоту квалитета овог сусрета замениће разарајући ефекат судара.

ИНГ-ПРО

PROPISI.NET

ОНЛАЈН ПРАВНИ ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ

ПРОПИСИ | **СУДСКА ПРАКСА** | **ПРАВНА МИШЉЕЊА** | **МОДЕЛИ УГОВОРА** | **МОДЕЛИ ОБРАЗАЦА**

КОМЕНТАРИ | **КАЛКУЛАТОРИ** СУДСКИХ ТАКСИ И КАМАТА | **ЈАВНЕ НАБАВКЕ** | LEGEARTIS ИНГ-ПРО ПРОПИСИ У ПРАКСИ | **МЕЈЛ СЕРВИС**

Укратко:
200.000 међусобно повезаних докумената у увек ажурном електронском издању. Брзе и ефикасне претраге уз више врста филтера по одговарајућим критеријумима, преглед текстова у више прозора.

На нашем тржишту једино **Прописи.нет** имају системски Мејл сервис који све промене из области вашег пословања доставља на ваш мејл.

Прописима.нет можете приступити с било ког рачунара који је повезан с интернетом (службеног, приватног), с било које локације у земљи и свету. Не захтева се никаква инсталација, а база је активна 24 часа, 365 дана у години.

Нови модел аплицирања за средства из европских фондова у периоду 2014–2020.

У сусрет финансијском оквиру 2014–2020. у којем предлагачи пројеката могу да аплицирају за средства Европске уније, од пресудног значаја за успех у обезбеђивању средстава ради финансирања пројеката, јесте познавање нове процедуре и форме апликационог инструмента

Сваки предлагач пројекта, било да је реч о крајњем кориснику (општине и градови, јавна предузећа, јавна комунална предузећа и друштва капитала која послују средствима у јавној својини), било да је реч о формалном, овлашћеном предлагачу (ресорна министарства), требало би да буде у потпуности упознат с процедуром и начином попуњавања нове апликационе форме.

Обрасце с пројектним предлогом **попуњаваће сами корисници**, односно овлашћени предлагачи, а од квалитета података и нивоа потребне документације зависи, у самој фази представљања пројеката, да ли ће пројекат ући у ужи избор за добијање средстава из фондова ЕУ. При том, примењиваће се и **нова методологија** за селекцију пројеката.

На седници Владе одржаној 7. новембра 2013. године усвојен је документ „Национални приоритети за међународну помоћ за 2014–2017. с пројекцијама до 2020. године" чији је саставни део и методологија за утврђивање приоритетних пројеката.

Апликациони образац и основе методологије припремио је тим стручњака ангажованих у пројекту PPF5 у Републици Србији који финансира ЕУ (*Project Preparation Facility 5* – „Програм подршке у програмирању помоћи ЕУ"). Засигурно је да ће Канцеларија за европске интеграције, а пре свега надлежна министарства **упознати све будуће потенцијалне кориснике ИПА средстава** у Републици Србији о начину конкурисања и областима у којима се може поднети предлог. Тај процес ће се одвијати у оквиру одвојених програма и пројеката и биће везан за дефинисане специфичне циљеве.

Будући да ће се новим формуларом обраћати предлагачи пројеката у области пословне инфраструктуре, енергетске, еколошке (водопривреда и чврсти отпад), као и саобраћајне инфраструктуре, планирано је да се ресорна министарства надлежна за привреду, енергетику, животну средину и комуналну инфраструктуру, саобраћај, као и друга министарства у 2014. години обрате корисницима ИПА фондова путем одговарајућег **позива за учешће у програмима и пројектима**.

Оно што је **заједничко за све** будуће **програме и пројекте** у Србији, а који буду дефинисани ради реализације у финансијском периоду 2014–2020, **јесу процедура** кроз коју ће пројектни предлози пролазити и **форма за аплицирање**.

Уз нови модел формулара за аплицирање за средства ЕУ утврђен је и нови процес селекције пројеката путем усвојене методологије за утврђивање приоритетних пројеката. Поред новог модела формулара за аплицирање, који је настао као потреба да се приликом предлагања пројеката јасно представи степен припремљене

			да је могућ један од облика јавно-приватног партнерства. Осим тога, до сада идентификовани инвеститори у зони пружили су доказе о обезбеђеним страним тржиштима, чиме ће се остваривати извоз робе.
	B. What is the potential for new employment generation a. Direct new jobs potential in the short/medium term based on meeting market demand b. In-direct new jobs potential in the short/medium term based on meeting market demand c. No employment potential at this stage	a |_| b |_| c |_|	У складу са спроведеним претходним истраживањима и анализи потреба и планова за развој потенцијала зоне, може се закључити да постоје реалне могућности за отварање нових радних места. На основи регистроване тражње тржишта, процењује се да би у овој зони могло бити отворено најмање ____ нових радних места у року од две године. У петогодишњем плану рада зоне очекује се најмање ____ радних места.

4. BRIEF PROJECT EXPLANATION

Including project purpose, expected results and technical justification

Сврха пројекта садржана је у потреби даљег развоја привредних потенцијала у општини, стварању нових могућности за запошљавање, као и очување и унапређење постојећих радних места у општини и ширем гравитационом подручју. Инфраструктурним опремањем зоне, као неопходним предусловом за почетак обављања привредних активности, омогућиће се нова професионална будућност квалификованим стручним лицима која су тренутно незапослена и новим незапосленим квалификованим лицима која су у евиденцији Националне службе за запошљавање. Корисници пројекта јесу привредна друштва са седиштем у општини, и то, _____ у области прерађивачке и пољопривредне производње, око ____ незапослених у гравитационом окружењу, сви будући корисници саме зоне, и уопште привреда и регион.

Вредност инвестиције у јавну инфраструктуру зоне биће јасно дефинисана у Студији изводљивости опремања зоне. Према инпутима кључних елемената пројекта, постојећој техничкој документацији и према захтевима инвеститора, оријентациона вредност пројекта износи ЕУР _____ милиона.

Очекивани резултати: почетак обављања делатности у зони

Након реализације пројекта инфраструктурног опремања зоне, очекује се реализација пословних намера потенцијалних инвеститора за континуирано и успешно пословање у зони. Остариће се очекивано повећање броја запослених код квалификованог радно способног становништва у општини, па и округу са акцентом на повећање извоза из региона, заустављање депопулације и уравнотежено коришћење ресурса. Очекује се и проширење броја привредних делатности, повратак/задржавање стручног кадра, повећање броја младих предузетника, као и пораст нивоа едукованости предузетника.

Кључни елементи пројекта:

- пројекат изградње атмосферске канализације, вредност ЕУР _____ без ПДВ-а;
- пројекат канализационе мреже за отпадне воде, вредност ЕУР _____ без ПДВ-а;
- пројекат водовода за зону, вредност ЕУР _____ без ПДВ-а;
- пројекат изградње управне зграде и других објеката, са паркингом и осталим пратећим садржајима, вредност ЕУР _____ без ПДВ-а;
- пројекат изградње путне инфраструктуре у зони, вредност ЕУР _____ без ПДВ-а;
- процењени трошкови надзора над радовима, вредност ЕУР _____ без ПДВ-а.

Судска заштита – решења Закона о привредним друштвима

Уређујући правни положај привредних друштава, Закон о привредним друштвима уређује и судску заштиту њиховог положаја и статуса

Законом о привредним друштвима („Сл. гласник", бр. 36/2011, 99/2011, у даљем тексту: ЗПД) уређује се правни положај привредних друштава, а нарочито њихово оснивање, управљање, статусне промене, промене правне форме, престанак и друга питања од значаја за њихов положај, као и правни положај предузетника. Одредбе ЗПД-а примењују се и на облике обављања привредне делатности који су основани и послују у складу с посебним законом, осим ако је тим законом другачије прописано. ЗПД уређује и заштиту права, односа, имовине од стране суда. Овде је **реч о заштити правног положаја, статуса, а не о материји облигационог права**, односно не о поступцима из уговора у привреди.

Област судске заштите једна је од оних области за коју **не важи диспозитивност** нити дерегулација. Чланови, заступници, повериоци не могу уговорити заштиту од стране суда, већ се она мора прописати. Надлежност судова (као и њихово оснивање, организација, уређење и састав) уређује се законом (на пример, ништавост оснивачког акта утврђује надлежни суд), а судске одлуке се заснивају на Уставу, закону, потврђеном међународном уговору и пропису донетом на основу закона. Суд обезбеђује закониту, једнаку и правичну заштиту, а одмах по пријему тужбе оцењује да ли је надлежан (и у ком саставу).

Месна надлежност

Већ у првим одредбама ЗПД-а (члан 7) прописана је и месна надлежност суда, па тако: „У парничним и ванпарничним поступцима покренутим у случајевима предвиђеним овим законом, као и у споровима који произлазе из овог закона, надлежан је суд одређен законом којим се уређује надлежност судова **према седишту** привредног друштва или предузетника, односно **према месту пословања** огранка страног правног лица, осим ако је овим законом предвиђена месна надлежност другог суда."

Оснивање Агенције за привредне регистре и Регистра привредних субјеката наметнуло је промену раније опције – надлежност према месту регистарског суда (био би надлежан само суд у Београду), с тим да је за спорове који настану поводом уписа у Регистар (и брисања) надлежан и суд према месту уписа у Регистар.

Будући да није прописана искључива месна надлежност, може се уговорити и месна надлежност другог суда.

Предмет заштите

Као спољна заштита и као заштита од стране ауторитативног органа, судска заштита се прописује ради заштите различитих интереса (права) различитих лица (унутар друштва и ван друштва). Из чињенице да је привредно друштво правно лице које обавља делатност у циљу стицања добити произлази да **економски интерес**, односно интерес за зарадом, **заузима кључну позицију на скали заштићених интереса** или, тачније, да **сваки други интерес почиње и завршава у вези са економским интересом**. Привредно друштво може имати више оснивача – чланова, што значи и више интереса, па је и њихове интересе потребно штитити. Овакви интереси су

акционара који поседују акције које представљају најмање 20% основног капитала друштва против друштва, надлежни суд може одредити престанак друштва или друге мере под одређеним условима и ако је наступила последица да се послови друштва не могу више водити у интересу акционара или се имовина друштва расипа и умањује.

Ако су разлози за подношење тужбе отклоњиви, суд може оставити друштву рок од највише шест месеци за отклањање неправилности, а након тога одредити **престанак друштва или једну или више од следећих мера**:

- разрешење директора или члана надзорног одбора ако је управљање друштвом дводомно;
- увођење принудне управе у друштво до именовања нових директора, односно чланова надзорног одбора ако је управљање друштвом дводомно;
- спровођење ванредне ревизије финансијских извештаја друштва;
- доношење одлуке о расподели добити или о исплати учешћа у добити, односно дивиденде;
- откуп акција које поседују акционари који су поднели тужбу од стране друштва по тржишној вредности у смислу овог закона.

Право на побијање одлуке

Подношење тужбе за побијање одлуке не спречава њено извршење, нити регистрацију те одлуке, односно регистрацију промене на основу те одлуке, у складу са законом о регистрацији, али суд може на захтев тужиоца одредити привремену меру забране извршења, односно регистрације. На захтев лица које је поднело тужбу за побијање одлуке региструје се забележба спора у складу са законом о регистрацији. Ако је поднето више од једне тужбе за побијање исте одлуке, поступци се спајају. Ако је поништена одлука била регистрована у складу са законом о регистрацији, надлежни суд пресуду по правноснажности доставља регистру привредних субјеката ради регистрације у складу са законом о регистрацији. Трећа савесна лица задржавају права која су стекла на основу поништене одлуке, односно њеног извршења.

Ако је пресудом поништена одлука о усвајању годишњих финансијских извештаја друштва, сматраће се да је и одлука о расподели добити за ту пословну годину поништена истом пресудом и акционари ће бити у обавези да сву дивиденду примљену по основу те одлуке врате друштву у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде.

Одбор директора, односно надзорни одбор ако је управљање друштвом дводомно, солидарно су одговорни друштву за штету коју то друштво претрпи услед стицања, односно располагања имовином велике вредности ако је то стицање, односно располагање, спроведено без одлуке којом га скупштина одобрава. Услов је да је наступила штета и да претходно није донета одлука. Ако нема штете, такво поступање представља повреду друге врсте.

На захтев друштва суд може одредити привремену меру забране спровођења статусне промене, ако нађе да је то нужно и оправдано ради обезбеђивања одговарајуће заштите за повериоца који је поднео тужбу.

Окончање поступака као услов за окончање ликвидације – друштво не може донети одлуку о окончању ликвидације пре правноснажног окончања свих поступака који за правну последицу могу имати било какву обавезу друштва и измирења свих тих обавеза.

ОСТАВИНСКИ ПОСТУПАК

На захтев друштва или једног од наследника преминулог члана друштва, суд надлежан за спровођење оставинског поступка иза преминулог члана друштва може поставити привременог стараоца заоставштине који ће у име и за рачун наследника преминулог члана друштва вршити чланска права у друштву.

Шта доноси новоизгласани сет правосудних закона?

Са сваком реформом неминовно долази и до промене нормативних аката, чија је сврха усаглашавање фактичког стања с правним прописима. У конкретном случају, када је реч о законима из области правосуђа, њихов циљ је да се реформише систем правосуђа. Стога ће у тексту који следи бити обрађен само један део сета прописа који су донети, као и најзначајније новине које се односе, пре свега, на организациони део правосуђа

Питање одговорности за штету коју евентуално у свом раду проузрокује судија одувек је било једно од актуелних питања. До сада је постојала само одговорност државе за незаконит рад њених органа, а што је прописано правилима Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ", бр. 29/78, 39/85, 45/89 – Одлука УСЈ и 57/89, „Сл. лист СРЈ", бр. 31/93 и „Сл. лист СЦГ", бр. 1/03 – Уставна повеља). Стога се **великом новином у Закону о изменама и допунама Закона о судијама („Сл. гласник РС", бр. 101/13) сматра и одредба којом је по први пут регулисан институт материјалне одговорности судија за штету коју је судија намерно проузроковао**. Наиме, од сада, уколико Република Србија на основу правноснажне судске одлуке, односно поравнања које је закључено пред судом или другим надлежним органом, исплати штету, држава може тражити од судије накнаду исплаћеног износа, ако је штета намерно проузрокована. Осим тога, ако је одлуком Уставног суда, Европског суда за људска права или другог међународног суда, утврђено да су у току судског поступка кршена људска права и основне слободе и да је пресуда заснована на таквом кршењу или да је пресуда изостала због кршења права на суђење у разумном року, Република Србија може тражити од судије накнаду исплаћеног износа, ако је штета намерно учињена. Висина накнаде штете утврдиће се у парничном поступку.

Из наведеног произлази да ће судија материјално одговарати за штету коју намерно проузрокује. Овде је **битно нагласити да странке чија су права угрожена** радњом коју ју је евентуално проузроковао судија у свом раду, **нису активно легитимисане да покрену парнични поступак** против поступајућег судије, већ је за то једино овлашћен Републички јавни правобранилац, а на захтев надлежног министра правде. Наиме, за материјалну одговорност судије неопходно је да је Република Србија претходно исплатила штету, а затим да ту штету држава потражује од судије, али у парничном поступку. На описани начин, **проширена је одговорност судије за поступање у свом раду, али је с друге стране судија заштићен**, јер једино Јавни правобранилац у име државе може покренути поступак за накнаду штете, односно странке које су претрпеле штету не могу директно од судија потраживати да им исту и накнаде.

Промена начина избора судија и јавних тужилаца

Следећа **велика новина** која ће неминовно обележити правосудни систем у Србији у будућности, односи се на **избор судија и јавних тужилаца**. Наиме, новим одредбама члана 18. Закона о изменама и допунама Закона о судијама промењен је дотадашњи члан

9 ОДЕЉЕЊА ВАН СЕДИШТА ОСНОВНИХ ЈАВНИХ ТУЖИЛАШТАВА

Основно јавно тужилаштво у Врању са Одељењем у Бујановцу, Основно јавно тужилаштво у Зајечару са Одељењем у Књажевцу, Основно јавно тужилаштво у Лозници са Одељењем у Љубовији, Основно јавно тужилаштво у Неготину са Одељењем у Мајданпеку, Основно јавно тужилаштво у Новом Пазару са Одељењем у Сјеници, Основно јавно тужилаштво у Пожаревцу са одељењем у Кучеву, Основно јавно тужилаштво у Пријепољу са одељењем у Прибоју, Основно јавно тужилаштво у Сремској Митровици са одељењем у Шиду, Основно јавно тужилаштво у Чачку са одељењем у Ивањици.

Закона. Промена се огледа у томе што је уместо досадашњих судских јединица за судове, сада **формирана нова мрежа судова** тако да је на територији Републике Србије **основано 66 основних судова**, док је **број судских јединица знатно смањен**, па ће их сада бити **29**. На овај начин, у местима где су раније биле судске јединице, а сада су основни судови, поступаће се и у кривичној материји, што није био случај док су постојале само судске јединице. Оваквим решењем, које је слично организацији пре формирања судских јединица из реформе 2009. године, **утицаће се** пре свега **на економичност и ефикасност у поступању.**

Новим Законом о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава прописано је постојање 25 виших судова чија територијална, односно месна надлежност није промењена, такође, и даље ће постојати четири апелациона суда и то у Београду, Новом Саду, Крагујевцу и Нишу, а надлежност је промењена у односу на Апелациони суд у Београду, који убудуће неће бити надлежан да одлучује о жалбама на одлуке Вишег суда у Зајечару, већ ће за одлучивање о жалбама бити надлежан Апелациони суд у Нишу, који је и територијално ближи Нишу. Тиме ће у том делу бити растерећен Апелациони суд у Београду, а на име повећања надлежности Апелационог суда у Нишу.

У погледу мреже јавних тужилаштава, **основано је 58 основних јавних тужилаштава, затим 25 виших јавних тужилаштава**, а као и до сада остају да постоје 4 апелациона јавна тужилаштва и то у Београду, Крагујевцу, Нишу и Новом Саду.

Законом о изменама и допунама Закона о јавном тужилаштву, и то чланом 3, прописано је да се основно јавно тужилаштво може основати за подручје једног или више основних судова, а уместо досадашњег законског решења којим је било прописано да се основно тужилаштво оснива за подручје једног основног суда. Осим тога, истом одредбом закона **прописано је да тужилаштво може имати одељења ван свог седишта** и посебна одељења која се образују за гоњење одређених кривичних дела, па је у складу с тим, одредбом члана 9. Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава, основано и 9 одељења (видети оквир).

Уместо закључка

Напред наведено представља кратак осврт на новине и промене које су усвојене сетом правосудних закона. Као суштинска промена може се сматрати промена начина избора судија и услова који су потребни за ту функцију, као и увођење материјалне одговорности судија и заштита права на суђење у разумном року, што може довести до већих промена у правосудном систему, док остале промене не доводе суштински до другачијег функционисања судова и јавних тужилаштава. Поред тога, новине у погледу надлежности правосудних органа треба да доведу до целокупно бољег, ефикаснијег и економичнијег функционисања правосудног система, чиме би се обезбедила максимална заштита права грађана, као и њихова правна сигурност.

Дискриминација на раду

У јавности се често могу чути изјаве како у Србији нема дискриминације, будући да се она не препознаје или се према неким њеним облицима испољавања грађани односе крајње равнодушно. Ипак, дискриминација на раду, о којој се тако нерадо говори, постоји и у нашој земљи

Недозвољено, неоправдано и неправедно разликовање појединаца и група у друштву, које их доводи у неравноправан положај у односу на друге, јесте дискриминација. Она представља повреду људских права, социјалне правде и принципа једнакости. Осим тога, она је вид неетичког, али и неморалног понашања. **Један од најприсутнијих видова дискриминације код нас** јесте дискриминација на раду.

Дискриминација на раду представља недозвољено понашање сваког лица на раду и у вези с радом, при чему **за њено постојање није од значаја намера починиоца дискриминације**. Прецизније, дискриминација постоји и онда када је учињена без намере. Она може бити резултат стереотипа и предрасуда, а често и незнања. За препознавање и борбу против дискриминације, као изузетно штетне појаве за појединца и организацију, потребно је знање и развијање свести о значају елиминисања дискриминаторског понашања, а то је процес у који треба уложити доста труда.

Када говоримо о дискриминацији која је у вези с радним односима, ту имамо у виду **дискриминацију при запошљавању и ону која је у вези са самим радом**. У случају запошљавања могуће је да се лицу онемогућава заснивање радог односа или другог облика радног ангажовања без радног односа, иако оно испуњава све услове за запошљавање и, у поређењу с другима, има чак и боље квалификације за тај посао. Дискриминација на раду и у вези с радом доводи се у везу с бројним правима из радног односа. Наиме, запосленом се у случају дискриминације **ускраћује неко право у целини или делимично**, односно **лице се неоправдано доводи у неповољнији положај у односу на друге запослене**. Дискриминатори на раду могу бити послодавац, али и други запослени.

Често се могу чути изјаве како дискриминација не постоји у Србији, будући да се она не препознаје или се према неким њеним облицима испољавања грађани односе крајње равнодушно, као према нечему што је уобичајено или што представља део већ успостављене праксе на нашим просторима. Ипак, дискриминација на раду о којој се нерадо говори, постоји и у нашој земљи.

Да бисмо што боље разумели шта све може да буде дискриминација на раду, **наводимо неколико примера из праксе**:

- послодавац даје отказ уговора о раду запосленом након што је сазнао да је он ромске националности;
- жени се пре одласка на породиљско одсуство уручује отказ уговора о раду;
- трудница се распоређује на лошије плаћене послове који не одговарају њеном степену образовања у циљу дестимулисања да остане код тог послодавца (ово је, наравно, порука и за остале запослене који желе да планирају породицу);
- у уговор о раду убацује се клаузула о планирању породице – запослена се унапред одриче права по основу трудноће, порођаја, материнства, односно ограничава јој се могућност да у неком будућем периоду затрудни;
- у конкурсу објављеном за рад у трафици послодавац тражи особу млађу од 30 година, за рад у кафићу наводи да је потребна девојка, истиче да се

злостављања или сексуалног злостављања препознати, забележити, спречити и казнити. Чланом 67. прописана је забрана сваке дискриминације или злостављања због припадности или неприпадности синдикалној организацији.

Важну улогу у прописивању ових одредаба имали су и репрезентативни синдикати полиције, који су се у процесу преговора, поводом закључивања Посебног колективног уговора за полицијске службенике, залагали за поштовање достојанства личности на раду.

Министарство унутрашњих послова системски ради на сузбијању свих облика дискриминације, нарочито увођењем и спровођењем **превентивних садржаја** у програме за едукацију. Кроз добро осмишљену и организовану обуку припадника Министарства, како руководилаца тако и осталих запослених, стварају се услови за препознавање, али и борбу против свих видова дискриминације, а посебно дискриминације на раду. Ово је од значаја за цео безбедносни систем у Србији, јер је у израженој хијерархијској структури у којој постоји субординација у руковођењу, могућа и дискриминација. Наравно, и онај њен облик у коме нема намере, што је за постојање дискриминације потпуно небитно.

Управо из тих разлога на значају добија континуираност превентивног рада. Запослене треба заштитити од свих видова штетног понашања у организацији у којој раде, а посебно у овим структурама, будући да је реч о људима који су приликом обављања свакодневних послова изложени стресним ситуацијама, а имајући у виду да је реч о често непредвидивим пословима који захтевају не само физичку спремност, већ и менталну стабилност и мотивисаност.

Уместо закључка

У циљу спречавања штетних појава за предузеће и послодавца, запосленог и његову породицу, веома је важно да држава сарађује са организацијама послодаваца и радника. Искорењивањем дискриминације као неједнаког поступања, стварањем једнаких шанси и једнаког третмана за све запослене, уз уважавање њихових личних својстава, стварају се услови за квалитетне међуљудске односе у радном окружењу, који ће допринети продуктивности радног процеса.

Прослушавање...

Шта означава начело формалног легалитета?

У извршном поступку се не утврђују спорне чињенице, суд је дужан да донесе решење о извршењу када су за то испуњени услови одређени законом а суд, односно извршитељ дужан је да предузме радње спровођења извршења када су за то испуњени услови.

Какво рачунање рокова се крије иза појма *computatio naturalis*?

Рачунање рокова од тренутка до тренутка, на сате, минуте, секунде.

На коју надлежност упућује појам *forum electivum*?

Изабрану надлежност, суд који је по избору тужиоца надлежан поред неког другог суда.

LEGE ARTIS

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Обрађујући широк спектар актуелних тема из домена правне и економске регулативе, електронски месечник ***Lege Artis*** доноси свеж и другачији приступ савременом пословању привредних субјеката, државних органа, образовних установа и адвокатских канцеларија, са посебним освртом на право и заштиту потрошача.

Под слоганом ПРОПИСИ У ПРАКСИ и на близу сто страна корисних информација у електронском формату, часопис ***Lege Artis*** постаје незаобилазни саветник и дневни пратилац у вашем животу, раду и пословању.

Порески календар

5. ЈАНУАР

- Збирна пореска пријава за порезе по одбитку – Обрасци ПП ОД, ПП ОД-1 и ПП ОПЈ-1 до ПП ОПЈ-8
- Порез на доходак на остале приходе који се у смислу овог закона сматрају приходима који по својој природи чине доходак физичког лица, али нису опорезиви по другом основу у складу са Законом о порезу на доходак грађана – Образац ПП ОПЈ 2 до ПП ОПЈ-8
- Подношење захтева за субвенционисање пореза на зараде за исплате извршене у претходном месецу – на обрасцу ЗСП
- Достављање обавештења о закљученим уговорима по основу естрадних програма у претходном месецу – Образац ОЗУ
- Достављање извештаја о извршењу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом за претходни месец – на обрасцу ИОСИ
- Подношење захтева за субвенционисање доприноса за ПИО за исплате у претходном месецу – на обрасцу ЗСД
- Подношење месечног обрачуна промета за свако уплатно-исплатно место кладионице
- Подношење извештаја о збиру дневних обрачуна по аутомату
- Подношење извештаја о стању механичких и електронских бројчаника по сваком аутомату
- Подношење збирног месечног обрачуна накнаде за приређивање посебних игара на срећу у играчницама – на обрасцу ЗМОН
- Плаћање накнаде за игре на срећу

10. ЈАНУАР

- Обавеза произвођача и обрађивача дувана да Министарству пољопривреде, водопривреде и шумарства доставе извештај о производњи, обради и промету дувана, обрађеног дувана и дуванских производа за претходно тромесечје
- Месечни извештај о пословању отвореног, односно затвореног инвестиционог фонда на прописаном обрасцу ОИФ, ЗИФ за претходни месец
- Месечни извештај о пословању друштва за управљање за претходни месец, на прописаном обрасцу
- Месечни извештај о улагању у дужничке хартије од вредности – издаваоци резиденти и нерезиденти – Образац ХОВ

30. ЈАНУАР	● Захтев за рефакцију дипломатског и конзуларног представништва, односно међународне организације за рефакцију ПДВ-а у претходном тромесечју – Образац РЕФ5
31. ЈАНУАР	● Обавеза предузетника који порез плаћа на паушални приход, коме се у години која претходи години у којој се врши утврђивање пореза значајно измени обим пословања, да поднесе пореску пријаву ППДГ-1 ● Обавеза подношења појединачне пореске пријаве надлежном пореском органу за порез по одбитку за сваког пореског обвезника, односно пореског плаца, означена њиховим ПИБ-ом, за претходну годину ● Обавеза пореског плаца, односно пореског посредника да лицу из чијег је прихода наплаћен порез по одбитку изда потврду о плаћеном порезу по одбитку, за претходну годину ● Крајњи рок за исплату зарада за претходни месец, односно обрачун и уплата доприноса за обавезно социјално осигурање из и на најнижу основицу ако послодавац нема средства за исплату зарада ● Плаћање акцизе за прву половину месеца
СВАКОДНЕВНО	● Банка, преко које се врши реализација налога за исплату зарада, као и реализација налога за плаћање пореза и доприноса на те исплате, до истека наредног дана од дана у коме је реализовала те налоге, доставља Пореској управи информације у електронској форми ● Банка обавештавава Пореску управу о правним и физичким лицима која обављају делатност о свим исплатама готовог новца у складу са чланом 35. ст. 1. Закона о платном промету и чланом 48. ст. 1. тач. 8) Закона о банкама

Рачунање рокова
Према члану 91. ст. 2. Закона о општем управном поступку ако последњи дан рока пада у недељу или на дан државног празника или у неки други дан кад орган пред којим треба предузети радњу не ради, рок истиче истеком првог наредног дана.

Права и обавезе у пружању здравствених услуга

Здравствене услуге су истовремено и параметар квалитета у односу на кориснике и параметар плаћања у односу на даваоце и зато завређују посебну пажњу у правној анализи прописа који их уређују

Императив поштовања права и дужности у пружању здравствених услуга, као и њихов корелативни однос, кључни су елементи квалитета, рационалности и законитости функционисања система здравствених служби. Ако се пође од појма здравствене услуге, несумњиво је да он чини генусни појам и да конкретно може да обухвати широку област здравствено-васпитних, превентивних и лечећих послова које спроводе носиоци здравствених делатности. Њихово **заједничко својство јесте то да су све те услуге усмерене на пацијенте као кориснике и да се кроз њих преламају како лична тако и социјална права сваког појединца**, где велику улогу има сектор здравственог осигурања. Услуге су истовремено и **параметар квалитета у односу на кориснике и параметар плаћања у односу на даваоце** и зато завређују посебну пажњу у задатој правној анализи прописа који их уређују.

Различите услуге које се грађанима пружају у области здравствене заштите могу се правно сагледати из више углова, уз напомену да сваки од њих има одређену унутрашњу везу и међуутицај, који се у овој области препознају можда и више него на другом месту. То је, с једне стране, приступ из угла позиције даваоца услуга, који карактерише јавно-правна материја, и с друге стране из угла позиције корисника услуга, где су доминантна лична права, интереси и потребе, што представља приватно-правну материју.

Медицински практичари, поред своје класичне улоге, важан ангажман проналазе и у управљању трошковима здравствене заштите, на пример, кроз контролу обима лекарских консултација, броја болничких дана или броја рецепата. Ближе разматрање постаје крајње сложено кад се укључе социјални и развојни контекст у ком се услуге пружају.

Постоји све израженија тежња корисника здравствених услуга, тј. пацијената да жеље о свом здрављу преведу у право и да прибегну коришћењу права као средства за ублажавање сопствених патњи. На делу је **јуридизација медицине** која се огледа у опсежној регулативи која ставља нагласак на људска права и здравље.

Право на заштиту здравља у Србији **прокламовано је и загарантовано уставном одредбом** и део је највишег правног акта (члан 68. Устава Републике Србије, „Сл. гласник РС”, бр. 83/2006). Ово право се схвата као неимовинско субјективно право које настаје рођењем, а престаје смрћу. На основу тог права грађанин може да захтева одређено чињење у интересу свог здравља од стране овлашћених носилаца здравствених делатности који су бројни и дужни да у оквиру

Право на заштиту здравља у нашој земљи прокламовано је и загарантовано уставном одредбом.

Према критеријуму сложености и доступности услуга, разликују се услуге примарне, секундарне и терцијарне здравствене заштите.

науке и праксе, као и савременим достигнућима науке и праксе која доприноси вишем нивоу квалитета здравствених услуга које пружају здравствени сарадници, повећавају могућности повољног исхода и смањује ризик настанка нежељених последица по здравље и здравствено стање појединца и заједнице у целини (Правилник о показатељима квалитета здравствене заштите, „Сл. гласник РС", бр. 49/2010).

Квалитетном се сматра она здравствена заштита која је **стручна и одговорна**. Зато се квалитет лечења и других услуга директно везује за правну заштиту увек кад тај услов није задовољен. Постоји право на правну заштиту које се као такво гарантује највишим уставним и међународним документима из области заштите фундаменталних људских права, па и онда када се она тичу здравља. С напретком медицине и повећањем дијагностичких и терапијских могућности, повећавају се и правни захтеви дужној пажњи и професионалном умећу, јер онај ко може више, тај је и више дужан. Због тога су правна регулатива и пракса усмерене на то да осигурају квалитет услуга у здравственој делатности, чиме се понашање припадника медицинских професија у оквиру јавних и приватних служби подвргава **друштвеној контроли** правних инстанци и судова, будући да пацијент као корисник услуга има право на здравствену заштиту.

У правној држави таква **контрола је нужна**, будући да унутрашња контрола медицинског сталежа није довољна. Пацијент има право на благовремену и квалитетну здравствену услугу, у складу са здравственим стањем и утврђеним стручним стандардима (члан 9. Закона о правима пацијената). Право на квалитет здравствене услуге подразумева одговарајући ниво пружања здравствених услуга и хуманог односа према пацијенту.

Мере и активности здравствене заштите треба да буду засноване на научним доказима, тако да су безбедне, сигурне и ефикасне, и у складу с начелима професионалне етике. Пацијент има право на безбедност у остваривању здравствене заштите, у складу са савременим достигнућима здравствене струке и науке, а у циљу постизања најповољнијег исхода лечења и смањења ризика за настанак нежељених последица по здравље пацијента, на најмању могућу меру (члан 10. Закона о правима пацијената). Здравствена установа је дужна да се стара о безбедности у пружању здравствене заштите, као и да континуирано прати факторе ризика и предузима мере за њихово смањење, у складу с прописима којима се уређује област квалитета у здравственој заштити. Пацијент не сме да трпи штету проузроковану неадекватним функционисањем здравствене службе.

Разматрање здравствених услуга у Србији показује да услуге које се законом обезбеђују и опредељују као **пакет услуга** у великој мери зависе од организације здравствених служби и усвојеног режима плаћања у оквиру тога. То често доводи у питање дискусију даваоца здравствених услуга о плану реформи здравственог система, где је један од циљева да се број услуга обавезног осигурања ограничи и да пређе у оквире допунског здравственог осигурања.

У којој мери ће измене прописа бити одговарајуће показаће се у односу на потребу да се у свему томе одржи квалитет и ниво услуга, што неспорно подразумева и уважавање базичних права пацијената.

LegalEnglish...

У рубрици која је пред вама доносимо избор израза и појмова из правничке терминологије на енглеском језику. Називи појмова и њихова објашњења дати су у изворном облику, јер то и јесте суштина ове рубрике – да њима овладате на енглеском језику.

Hereafter means „from now on or at some time in the future". For example, „the contract is effective hereafter".

Hereat means (1) „at this place or point" or (2) „on account of or after this". For example, „hereat the stream divided".

Hereby means „by this means; as a result of this". For example, „the parties hereby declare".

Herefrom means „from this place or point". For example, „the goods shall be collected herefrom".

Herein means „in this document or matter". For example, „the terms referred to herein".

Hereinabove means „previously in this document or matter". For example, „the products hereinabove described".

Hereinafter means „later referred to in this matter or document". For example, „hereinafter referred to as the Company".

Hereinbefore means „previously in this document or matter". For example, „the products hereinbefore described".

Hereof means „of this matter or document". For example, „the parties hereof".

Hereto means „to this place or to this matter or document". For example, „the parties hereto".

Heretofore means „before now". For example, „the parties have had no business dealings heretofore".

Hereunder means „later referred to in this matter or document". For example, „the exemptions referred to hereunder".

Herewith means „with this letter or document". For example, „I enclose herewith the plan".

Thereof means „of the thing just mentioned". For example, „The contract was signed on 1 May 1999. The parties thereof ..."

Thereafter means „after that time". For example, „The products shall be transported to The Grange. Thereafter, they shall be stored in a warehouse."

Thereat means (1) at that place or (2) on account of or after that. For example, „thereat, payments shall cease".

Thereby means „by that means; as a result of that". For example, „the parties thereby agree".

Therein means „in that place, document or respect". For example, „The parties shall refer to the contract dated 1 May 1999. It is agreed therein that..."

Thereinafter means „later referred to in that matter or document". For example, „thereinafter, it is agreed that..."

Подаци од значаја за рад пословних субјеката

Износи личних примања запослених

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКОНУ О РАДУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.	2.	3.
Регрес за коришћење годишњег одмора	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 6) Закона о раду)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Отпремнина код одласка у пензију	Према Закону о раду, исплаћује се најмање у висини 3 просечне зараде у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику (**60.893 × 3 = 182.679**)	Не опорезује се до износа троструке месечне зараде по запосленом у Републици према последњем податку (**60.893 ×3 = 182.679** дин.)
Јубиларна награда	До висине утврђене општим актом послодавца	Неопорезиво до **17.376** динара годишње
Накнада трошкова превоза до посла и повратка са посла	До висине цене превозне карте у јавном саобраћају	Не опорезује се до висине превозне карте, односно до висине стварних трошкова превоза, а највише до **3.476** дин.
Накнада за исхрану у току рада	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 5) Закона о раду)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Дневница за службено путовање у земљи	До висине прописане општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 2) Закона о раду)	Неопорезиво до **2.086** дин. по дневници
Дневница за службено путовање у иностранство	Најмање у висини утврђеној посебним прописима (члан 118. тач. 3) Закона о раду)	Не опорезује се до износа прописаног Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Сл. гласник", број 86/07)
Теренски додатак (дневна накнада за повећане трошкове рада на терену)	Према Закону о раду, ако се предвиди општим актом, односно уговором о раду	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКОНУ О РАДУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.	2.	3.
Једнократна новчана накнада запосленима за чијим је радом престала потреба (одељак IV Програма за решавање вишка запослених...) („Сл. гласник РС", бр. 64/2005... 63/2013)	Десет просечних зарада у Републици (тренутно, **608.930** дин.) за запослене који имају више од 10 година стажа осигурања, или у висини динарске противвредности 100 евра по години стажа осигурања	Не опорезује се до износа из претходне колоне, а за лица старија од 50 година живота – без ограничења износа
Стимулативне отпремнине при споразумном престанку радног односа (члан 177. Закона о раду)	Исплаћује се у складу са општим актом или уговором о раду	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду

Корисни модели правних аката

Пословник о раду школског одбора

На основу члана 57. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС”, бр. 72/2009, 52/2011 и 55/2013, у даљем тексту: Закон) и члана _____ Статута, Школски одбор (*назив: основне/средње школе*) _____ из (*место*) _____ на седници одржаној дана _____ године, донео је:

ПОСЛОВНИК
о раду школског одбора
(*назив школе*) _____

I – ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Пословником регулише се рад Школског одбора (основне/средње) школе _____ (у даљем тексту: Школа).

Члан 2.

Одредбама овог Пословника регулише се:
1. припремање седница (предлог дневног реда, припремање материјала, одређивање известиоца, просторија и време одржавања седница),
2. сазивање седница,
3. рад на седницама, отварање седнице, утврђивање дневног реда, извештавање, разматрање и гласање,
4. вођење записника.

Надлежности Школског одбора утврђене су одредбом члана 57. став 1. Закона.

Члан 3.

Школски одбор је орган управљања у школи.

Начин избора чланова Школског одбора, мандат чланова, председника и заменика председника, уређен је Статутом школе.

Школски одбор (у даљем тексту: Одбор) ради колективно и своје одлуке, закључке и препоруке доноси на седницама.

наставак на следећој страни ›

Одлука о покретању васпитно-дисциплинског поступка

На основу чл. 114. став 3. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС”, бр. 72/2009, 52/2011 и 55/2013), чл. _____ Статута _____ школе и чл. _____ Правилника о дисциплинској и материјалној одговорности ученика, дана _____ доносим

ОДЛУКУ
о покретању васпитно-дисциплинског поступка

(Напомена Редакције: дисциплински поступак се више не покреће „закључком”, сходно чему установа својим општим актима може да дефинише назив акта којим ће покренути поступак)

Покреће се васпитно-дисциплински поступак против _____ *(име и презиме)*, од оца _____, рођеног _____, с пребивалиштем _____, ученика одељења _____, _____ *(образовни профил)*, због основане сумње да је учинио тежу повреду обавезе ученика, прописану чл. 113. ст. 3. тач. _____) (или забране из чл. 44. и 45) Закона о основама система образовања и васпитања и чл. _____ Правилника о дисциплинској и материјалној одговорности ученика.

Образложење

_____ *(име и презиме)*, ученик одељења _____, образовни профил _____, према постојећим доказима, учинио је повреду обавезе (забране) дана _____, _____ _____ *(опис повреде обавезе ученика, односно забране – време, место и начин извршења повреде – биће повреде)*

Докази који указују да је ученик извршио тежу повреду обавезе (или забране) јесу следећи _____ *(списи, изјаве, саслушање свих учесника и сведока)*.

На основу изложеног спровести васпитно-дисциплински поступак и утврдити одговорност ученика, тако што ће се саслушати ученик, уз присуство родитеља, односно старатеља, сви учесници и сведоци (који могу дати и писмену изјаву), извести и оценити докази и изрећи одговарајућа васпитно-дисциплинска мера.

Директор

_____

Доставити:
1. ученику, родитељу, односно старатељу
2. одељењском старешини
3. (стручним сарадницима)
4. (одговарајућем стручном тиму)
5. а/а

Прави избор!
PROPISI.NET
statistics
map navigation
world data
data central
Finance Business Culture
Weather Sport News Video
Radio Technics Files
Electronics Shopping Design
Mail Internet Maps Radio
TV Work Travel Tech
Entertainment Security
Global Music Companies
Songs Graphics Vacancy
Job Data Games People
ИНГ-ПРО

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

ПОРЕЗИ И АКЦИЗЕ

РАДНИ ОДНОСИ И СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊА

СУДСКИ ПОСТУПЦИ

КОМПАНИЈСКО ПРАВО

БУЏЕТИ

АУТОРСКО ПРАВО И ПРАВО ИНДУСТРИЈСКЕ СВОЈИНЕ

ОБРАЗОВАЊЕ

ЕВРОПСКО ПРАВО

ТАБЕЛЕ И УЗОРЦИ